

Jaarplan 2026

Plannen en begroting

IVN IJssel en Gouwe

*We vergeten het soms een beetje.
Maar de natuur, dat zijn wij. Van nature verbonden. Eén.
Ooit was dat een vanzelfsprekendheid, maar ergens hebben wij een afslag genomen.
Naar een plek waar de natuur op de tweede plaats komt.
Waar over de natuur wordt gesproken als iets dat los van ons bestaat.*

*De laatste jaren zien we wat dat betekent. Daar kan niemand omheen.
Toch gaan we over tot de orde van de dag.
Het voelt te groot. Te onbeheersbaar. Te ver weg.
Maar stel nou dat we het veel dichterbij huis zoeken?
Stel dat we weer zouden inzien dat wij onderdeel zijn van de natuur?*

*Dat we ons ontspannen en gelukkig voelen als we dit ervaren.
Dan is er ruimte voor een nieuwe verbinding tussen mens en natuur.
Eén waarbij we meer respect en liefde tonen voor de natuur. En dus voor onszelf.*

*Wij zijn een innovatieve natuurbeweging.
We laten je ervaren dat de natuur geen plek is waar je naartoe gaat.
Het is een plek waar je thuiskomt.
Waar je bent, wie je bent, zonder oordeel.
Waar je je verwondert, waar je bewondert.*

*We inspireren, verbinden en maken onze omgeving natuurrijker.
Met een schat aan kennis, programma's en inspiratie voor iedereen.
Vanuit jouw tuin, buurt, school of werk maak jij het verschil.
Doe mee, sluit je ook aan bij onze zwerm.*

IVN Merkmanifest

Inhoudsopgave

1	Werkplannen bestuur	5
1.1	Nieuwe leden	5
1.2	Actieve leden	5
1.3	Vacatures	6
1.4	Nieuwe doelgroepen	6
1.5	Uitbreiding werkgebied	6
1.6	Samenwerking andere organisaties en gemeenten	6
1.7	Natuurgidsenopleiding	6
1.8	Archief	6
1.9	Waterkwaliteit	7
1.10	Financiën	7
2	Plannen werkgroepen	8
2.1	Vrijwillig landschapsbeheer	8
2.2	Scharrelkids	10
2.3	Overige kinderactiviteiten	11
	2.3.1 Kinderboerderij	11
	2.3.2 Project Buiten Spelen	11
2.4	Voedselbos	12
2.5	Natuur in de zorg	14
2.6	Tuinambassadeurs	15
2.7	Smultuin	16
2.8	Natuuracademie Reeuwijkse Plassen	17
2.9	Excursies en cursussen	17
2.10	Publiciteit	18
3	Begroting 2026	19
	Bijlage 1 Jaarprogramma 2026	20

1 Werkplannen bestuur

IVN IJssel en Gouwe is een vereniging die voor en door leden wordt gerund en die door middel van excursies en natuuractiviteiten mensen wil laten zien hoe mooi en waardevol de natuur is in de omgeving waarin zij wonen, werken en recreëren. We hebben allerlei natuuractiviteiten en cursussen voor volwassenen en kinderen, we gaan op excursie in natuurgebieden en met kinderen lekker buiten op ontdekkingstocht. Er wordt gewerkt in het Reeuwijkse Plassengebied, in het Voedselbos en de Smultuin en we gaan met ouderen op stap om samen met hen de natuur te beleven. En wie zijn tuin natuurlijker wil inrichten kan bij de Tuinambassadeurs terecht voor advies. Kortom, we hebben veel verschillende activiteiten. Want mensen die zich meer bewust zijn van de natuur en daarvan kunnen genieten, gaan daar ook zorgzamer mee om en spannen zich in om die natuur te beschermen en behouden.

Onze activiteiten worden door ongeveer 40 actieve leden uit onze vereniging georganiseerd. Voor het verder ontwikkelen en uitbreiden van de activiteiten is het wel belangrijk om voortdurend nieuwe mensen te vinden die zich actief inzetten voor de vereniging. Zowel vanuit de leden van IVN IJssel en Gouwe als van buitenaf. Vanuit de vereniging besteden we daarom veel aandacht aan de PR. Maar ook de reclame die van mond tot mond gaat van deelnemers van onze activiteiten helpt mee de bekendheid rond onze vereniging te vergroten. Dit zorgt er onder andere voor dat we op dit moment zowel in aanbod van activiteiten als in het aantal leden een mooie groei doormaken.

1.1 Nieuwe leden

De vereniging heeft begin oktober 2025 182 leden, wat betekent dat we op dit moment wat sneller groeien dan voorheen. In het najaar 2026 organiseren we weer een nieuwe-ledenavond om hen te informeren over de activiteiten van de verschillende werkgroepen binnen onze vereniging. We willen nieuwe leden hiermee laten zien welke activiteiten er allemaal zijn en hopen zo hun interesse te wekken om actief mee te doen. Daarnaast is er ook een grote groep leden die niet actief deelneemt maar de ontwikkelingen binnen onze vereniging met interesse volgt. Met hun lidmaatschapsgelden steunen zij onze vereniging en kunnen wij de activiteiten die we organiseren blijven doen en verder ontwikkelen.

Onze PR is onder meer gericht op het vergroten van de bekendheid van IVN IJssel en Gouwe om zo de interesse en nieuwsgierigheid te wekken bij mensen uit de omgeving om deel te nemen aan onze activiteiten. In het voorjaar gaan we een Groene cursus geven voor mensen die meer over de natuur willen weten. Voor de cursisten van de online IVN Natuurcursus "Leer de basis" bieden we in de periode dat deze cursus loopt extra natuuractiviteiten aan waar zij praktische ervaring op kunnen doen over wat zij in de online cursus geleerd hebben.

1.2 Actieve leden

Zo'n 40 leden zijn actief binnen onze vereniging. Vrijwilligers die zich jaar in jaar uit actief inzetten voor IVN IJssel en Gouwe willen we bedanken door hen in de zomer een uitje aan te bieden met een

excursie en aansluitend een eenvoudige lunch. Het is een ontspannen manier om elkaar beter te leren kennen, bij te praten en om ook eens buiten de regio een activiteit te organiseren. Zo hebben we in 2025 de Nieuwe Driemanspolder bezocht bij Zoetermeer, voor veel mensen nog een onbekend natuurgebied. Ook in 2026 zullen we dit weer gaan organiseren.

1.3 Vacatures

Drie vacatures in het bestuur zijn in 2025 opgelost en er zijn daarnaast 2 nieuwe leden bij gekomen die ondersteunende taken voor het bestuur gaan doen. Daar zijn we ontzettend blij mee en hiermee zijn op het moment van schrijven alle vacatures vervuld. Maar mensen komen en gaan, het werven van nieuwe vrijwilligers zal voortdurend een punt van aandacht blijven. Het is fijn dat de manier waarop we nu vrijwilligers werven een goede werkwijze is. Dit zetten we, zodra er weer nieuwe vacatures zijn, voort. Ondertussen wordt er voortdurend ook voor en door de werkgroepen gezocht naar nieuwe vrijwilligers.

1.4 Nieuwe doelgroepen

Het bestuur wil zich in 2026 graag inzetten voor het bereiken van nieuwe doelgroepen zoals jongeren en inwoners uit gemeenten waar we nu nog niet of weinig actief zijn. Of dit gaat lukken hangt onder meer af van de samenwerking met andere organisaties en de mogelijkheid hier nieuwe vrijwilligers voor aan te trekken. In 2025 zijn hier de eerste stappen voor gezet en we hopen hier in de loop van 2026 nieuwe stappen in te kunnen maken.

1.5 Uitbreiding werkgebied

Tot op heden is het nog niet gelukt onze activiteiten 'Natuur in de Zorg' in andere gemeenten uit te breiden. We blijven zoeken naar vrijwilligers die dit op willen pakken. Ook springen we incidenteel in op andere activiteiten in gemeenten waar we nu nog niet actief zijn. Daar waar de vraag zich voor doet en we vrijwilligers hebben die hier beschikbaar voor zijn, dragen we actief bij met een natuurprogramma op bijeenkomsten die door anderen georganiseerd worden. In 2026 willen we een excursie gaan ontwikkelen in de Berkenwoudse Driehoek. Voor Waddinxveen blijven we meewerken met de gemeente aan de ontwikkeling van een publieksaanbod aan de Winterdijk.

1.6 Samenwerking andere organisaties en gemeenten

De lezing van Luc Hoogenstein en de biodiversiteitsweek die we in 2025 samen met een aantal andere natuurorganisaties uit Gouda organiseerden, waren een groot succes. Ook voor 2026 staan deze weer op het programma.

In Reeuwijk bieden wij, samen met de KNNV, de Natuuracademie voor mensen uit de omgeving die meer willen weten over de natuur rond de Reeuwijkse Plassen.

Het bestuur van IVN IJssel en Gouwe wil een actieve bijdrage leveren aan de ontwikkelingen bij de gemeente Gouda op het gebied van natuur en biodiversiteit. Dat doen we door te participeren in het groenoverleg met de gemeente. Ook participeren we in het platform Samen Duurzaam Gouda.

Vanuit de andere gemeenten in ons werkgebied (Waddinxveen, Bodegraven-Reeuwijk en Krimpenerwaard) krijgen we af en toe de vraag te participeren in een beleidstraject. Waar mogelijk dragen we daar aan bij.

1.7 Natuurgidsenopleiding

In 2027 start IVN Alphen aan den Rijn weer met een nieuwe natuurgidsenopleiding. Omdat we niet de capaciteit hebben deze zelf te organiseren, gaan we meehelpen met deze opleiding in Alphen aan den Rijn. Ook mensen uit Gouda kunnen deelnemen aan deze opleiding. In 2026 maken we hier afspraken over met IVN Alphen aan den Rijn.

1.8 Archief

Vanaf 2023 zijn we gestart een archief in te richten op de landelijke website Ons IVN. De bestuursverslagen worden hierin opgeslagen en zijn voor alle leden die een account hebben bij Ons IVN in te zien. Voor werkgroepen is er de mogelijkheid hier een eigen dossier in aan te maken waarin alle werkgroepleden toegang kunnen krijgen door de beheerder van betreffende map. Voor

2026 zal dit dossier verder ingericht worden zodat er een goede documentatiestructuur ontstaat waarin we oude documenten die in de toekomst van belang zijn altijd kunnen terugvinden.

1.9 Waterkwaliteit

Hoe staat het eigenlijk met de waterkwaliteit in onze regio? Vanuit de Natuuracademie Reeuwijkse Plassen is er een klein groepje vrijwilligers ontstaan die 4 keer per jaar (1x per seizoen) de waterkwaliteit in de Reeuwijkse Plassen meet. Twee keer (in lente en zomer) met de nadruk op onderwaterdiertjes als maat voor waterkwaliteit en twee keer (herfst en winter) door middel van het meten van de nutriëntengehalte, zuurgraad en baggerdiepte.

1.10 Financiën

Onze vereniging heeft een gezonde financiële situatie. Werkgroepen zijn in staat om zelf inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden. Mocht een werkgroep aan het einde van het jaar inkomsten over hebben dan wordt dit voor het volgende jaar op de balans een reservering voor diezelfde werkgroep. Bij een eventueel tekort wordt allereerst een eventueel aanwezige reservering voor de werkgroep verlaagd. Bij een groter tekort is het zaak om tijdig het gesprek tussen bestuur en de werkgroep aan te gaan. Daartoe wordt lopende het jaar de vinger aan de pols gehouden.

Voor 2026 vragen we opnieuw subsidie aan bij de gemeente Gouda en de Provincie Zuid-Holland voor het project 'Buiten spelen'. Zie ook § 2.3.2.

De inkomsten vanuit contributies en donaties aan IVN IJssel en Gouwe dekken de algemene kosten, en bieden incidenteel de mogelijkheid om activiteiten en/of werkgroepen te ondersteunen. We hebben een aardig bedrag aan eigen vermogen. We willen in 2026 een deel van dit geld gebruiken voor de aanschaf van IVN-kleding via de landelijke inkoopactie van IVN.

2 Plannen werkgroepen

2.1 Vrijwillig landschapsbeheer

Traditioneel loopt het VLB seizoen van augustus tot en met maart. In het programma 2025-2026 zijn in augustus 2 zomerse maaivonden en van september 2025 tot medio maart 2026 totaal 10 natuurwerkdagen (1x per 3 weken) op zaterdag opgenomen. Daarnaast zal een vaste groep vrijwilligers wekelijks actief zijn op woensdag. Deze woensdagploeg verricht diverse werkzaamheden ter voorbereiding en continuïteit van de zaterdagse activiteiten en het onderhoud van het materieel. De vrijwilligers van de woensdagploeg werken met motorgereedschap (elektrisch en fossiele brandstof). Op de zaterdagse werkdag wordt bewust alleen met handgereedschap gewerkt.

De werkgroep VLB bestaat uit 6 IVN leden die alle activiteiten organiseren. Hiervoor zullen weer een aantal overlegmomenten georganiseerd worden. Eenmaal per jaar participeren de IVN voorzitter en penningmeester in dit overleg ter afstemming van het VLB en het bestuur.

Inzet vrijwilligers

De inzet van vrijwilligers is al jaren stabiel en er zijn geen aanwijzingen dat de belangstelling in 2026 minder zal zijn. Met de vaste groep vrijwilligers, aangevuld met incidenteel deelnemende groepen is de verwachting dat het VLB ook in 2026 aan de onderhoudsverplichtingen zal kunnen voldoen. Veilig werken is en blijft een belangrijk aandachtspunt. De werkdagen starten daarom consequent met een veiligheidsinstructie.

Onderhoud natuurterreinen

Het VLB is al jaren actief op de volgende terreinen.

1. Eilanden Kerfwetering, *eigenaar Stichting Natuurbehoud Kerfwetering (fam. vd Lee).*
2. Schuurwerf, *eigenaar Stichting Aqua et Natura (fam. Rubke).*
3. Lang Roggebroek, *eigenaar Staatsbosbeheer (boswachter Willem Bruggaaf).*
4. Eilanden Grote Akker, Turfdamhoek, Otternest plas Ravensberg, *eigenaar fam. Schaafsma.*
5. Geriefhoutbosje ("Bosje Wout") Polder Reeuwijk, *eigenaar fam. vd Starre.*
6. Boerenerf polder Reeuwijk, *eigenaar fam. Kwakernaak.*
7. Geriefhoutbosje ("Bosje Age"), *eigenaar Amateur Tuinders Vereniging Noorderhout-Reeuwijk.*
8. Eiland Kerfwetering, *eigenaar Stichting Moeras.*

Alleen met de eigenaren van de terrein nr. 3 en 8 is een schriftelijke overeenkomst over de samenwerking afgesloten. Met de andere eigenaren bestaat alleen een mondelinge overeenkomst. Dit is historisch zo gegroeid en is vooralsnog geen aanleiding om dit te wijzigen. Omdat op een aantal terreinen in de loop van de laatste jaren de hoeveelheid werk afneemt is er ruimte gekomen voor uitbreiding. In 2025 is een overeenkomst opgesteld tussen Stichting Moeras en IVN IJssel en Gouwe voor het onderhoud van een groot eiland in de Kerfwetering. Een ander onderdeel van de overeenkomst is de mogelijkheid om educatieve activiteiten te organiseren op het terrein. Een nadere concrete invulling zal in 2026 vorm moeten gaan krijgen. Het VLB wil zich proactief opstellen in het contact met de terreineigenaren.

Tot slot zal het VLB open blijven staan voor nieuwe onderhoudsverzoeken waarbij ieder verzoek kritisch beoordeeld zal worden op haalbaarheid (aard en hoeveelheid werk, bereikbaarheid, vergoeding).

Materieel

Het VLB wil ook in 2026 beschikken over voldoende goed functionerend gereedschap. Daartoe wordt defect klein gereedschap gerepareerd of vervangen (zagen, grasharken, snoeischaarsen). Komend jaar wordt onderzocht of de vingerbalkmaaier (Bertolini) vervangen moet gaan worden. We zijn zeer tevreden over het gebruik van de elektrische kettingzaag en bosmaaier, maar ook benieuwd hoe de accu's in winterse omstandigheden zullen presteren. Dit zal mede bepalend zijn of

we het ingeslagen pad naar elektrificatie verder kunnen inslaan door de oude benzine aangedreven apparatuur te vervangen. Ook zal een AED aangeschaft gaan worden. Voor deze grote uitgaven zal actief gezocht worden naar sponsoring door derden. Een AED kan voor beperkte tijd geleend worden bij de Groene Motor.

Samenwerking

Het VLB zal met de PR-medewerker van IVN IJssel en Gouwe blijven afstemmen hoe de publiciteit rond de VLB-activiteiten geoptimaliseerd kan worden. Wellicht leidt dit dan ook tot wenselijkheid om jongeren te betrekken bij het werk van het VLB. Ondanks dat in 2025 de activiteiten van de Scharrelkids niet aansloten bij het VLB blijft het VLB openstaan voor deelname van de Scharrelkids aan de VLB-activiteiten. Het initiatief hiervoor ligt bij de werkgroep Scharrelkids. Ook de mogelijke incidentele inzet in het voedselbos zal bij ieder verzoek van de werkgroep Voedselbos beoordeeld worden op haalbaarheid. Dit geldt ook voor hulp bij de Smultuin.

Jaarlijks sluit het VLB aan bij de Landelijke Natuurwerkdag (eerste week van november) waarvoor afstemming plaatsvindt met de landelijke organisatie Landelijke Natuurwerkdag.

Met Staatsbosbeheer is in 2025 de formele samenwerkingsovereenkomst gecontinueerd betreffende werkzaamheden in Lang Roggebroek. In deze overeenkomst is ook een financiële vergoeding opgenomen. In 2024 heeft een groep Lions met succes twee maal deel genomen aan een natuurwerkdag. Ook voor een werkdag in het najaar van 2025 is deze groep uitgenodigd. Het VLB ziet dit eveneens als het betrekken van een maatschappelijke groep bij het werk van het VLB en dus IVN IJssel en Gouwe. Daarnaast wordt in 2026 een EHBO cursus gepland in samenwerking met de Groene Motor.

Gezien de complexe situatie rondom beheer en onderhoud in het Reeuwijkse plassengebied waarbij overheden, belangenorganisaties en particulieren betrokkenen zijn zal het VLB zich gezien eerdere ervaringen betrokken maar kritisch opstellen ten aanzien van deelname aan dit proces.

In dit kader hecht het VLB er waarde aan om de goede relatie met de Stichting 12 RP verder uit te bouwen. Hiervoor zijn al een aantal constructieve contacten geweest met de gebiedsmanager. Ook heeft een verzoek tot sponsoring van het VLB door de Stichting 12 RP geleid tot de schenking (in bruikleen) van elektrisch gereedschap. Concreet heeft Edwin Hakkennes zich beschikbaar gesteld voor de achterban van de natuurzetel in de plassenraad van de Stichting 12 RP en Johan Grootcholten en Theo Nering Bögel zullen het VLB namens IVN vertegenwoordigen in het OTRP (Overleg Toekomst Reeuwijkse Plassen). Dit gremium is in 2024 weer opgestart.

Financiën

Onderstaande tabel geeft inzicht in de begroting 2026 van de werkgroep VLB.

Inkomsten		Uitgaven	
Bijdragen terreineigenaren*)	€ 3.100	Algemene kosten brandstof gereedschap	€ 2.200
Sponsoring RP 12 vaarontheffing	€ 90	Vaarontheffing	€ 90
Bijdrage Groene Motor EHBO cursus	€ 250	EHBO cursus	€ 500
Totaal	€ 3.440	Totaal	€ 2.790
Begrotingsoverschot**) € 650			

*) de bijdrage van de eigenaar van de eilanden Ravensberg is nog niet bekend.

**) onbekend is de uitgave voor een AED, de eventuele vervanging van de vingerbalkmaaier en/of de extra accu's. Dit is daarom nog niet in de begroting opgenomen. Mede omdat er hiervoor ook actief gezocht zal worden naar sponsoring door derden.

2.2 Scharrelkids

Ook voor 2026 hebben de Scharrelkids 4 kinderactiviteiten op het jaarprogramma staan.

Jaarprogramma

25 januari 2026	Vogelvoerballen maken (voor de nationale tuinvogeltelling)	Bloemendaal
12 april 2026	Planten in de Blauwgroene zone (nader te bepalen activiteit)	Westergouwe
7 juni 2026	Slootjesdag	Goudse Hout
20 september 2026	Herfstactiviteit bij de Oukoopse molen (herhaling van 2023)	Reeuwijk

Activiteiten buiten Gouda

Ja dat kunnen wij mits het op fietsafstand is. Wij proberen onze activiteiten altijd te verspreiden over de verschillende locaties binnen Gouda, maar organiseren ook activiteiten in de Hooge Boezem (Haastrecht), 't Weegje (Waddinxveen), Moleneiland (Reeuwijk), Blauwgroene Zone (Moordrecht). Meer vrijwilligers wonende in de verdere buitengebieden zouden het mogelijk maken buiten fietsafstand activiteiten te organiseren. Maar dat is waarschijnlijk een kip en ei vraagstuk.

Samenwerking

Wij maken zo veel mogelijk gebruik van expertise binnen de andere werkgroepen. Onlangs hadden we een samenwerking met het Voedselbos en de Heemtuin. We kunnen nog denken aan samenwerking met de Smultuin. Met het VLB hadden we een regelmatige samenwerking, maar onze laatste pogingen waren vruchteloos; er was geen belangstelling voor.

Meer jongeren betrekken

Het zou mooi zijn als we een groepje van 3 (of meer) jongeren tegelijk zouden kunnen inwerken. We zouden de school Het Segment (een school voor praktijkonderwijs) kunnen inschakelen bij bepaalde activiteiten om zo meer bekendheid te krijgen bij jongeren die al in natuur geïnteresseerd zijn.

Publiciteit

De PR voor de Scharrelkidswerkgroep wordt verzorgd door Clara Goedhart met berichten op Gouda Bruist en Buurtgroen Gouda en soms in de Goudse Post. Dankzij de ontwikkelingen rondom de sociale mediaplatformen Facebook en Instagram, posten de Scharrelkids niet meer op het Scharrelkidsforum.

Clara zoekt samen met Maribel van der Linden naar een goede manier om volgers over te zetten op het algemene forum van IVN IJssel en Gouwe.

Clara zal ook contact zoeken met de Brede School met de vraag of Scharrelkids activiteiten weer in hun nieuwsbrief kunnen worden opgenomen. Alles tezamen verwachten we hiermee voldoende deelnemers te trekken.

Financiën

De opbrengst van de vrijwillige bijdrage die we sinds september 2023 hebben ingesteld is beduidend lager dan wanneer we een vaste bijdrage vragen. We hebben een klein collectebusje, maar het schiet er regelmatig bij in om hiermee rond te gaan tijdens een activiteit. Ons voornemen is hier meer aandacht voor te hebben. Vooralsnog hebben we voldoende in kas om onze kosten zelf te betalen.

2.3 Overige kinderactiviteiten

Naast de werkgroep Scharrelkids organiseren we nog meer kinderactiviteiten zoals op de kinderboerderij De Goudse Hofsteden, maar ook op scholen met het project Buiten Spelen. Daarnaast hebben wij de jaarlijks terugkerende kinderactiviteit tijdens het Super Cool kidsfeest op de Markt in Gouda.

2.3.1 Kinderboerderij

Sinds 2024 organiseren we ook kinderactiviteiten op de kinderboerderij. In 2025 hebben we hier een aantal activiteiten kunnen houden. Ook voor 2026 hebben we een aantal activiteiten op de planning staan die we op de kinderboerderij aan kunnen bieden.

De volgende activiteiten zijn voorzien en zullen we in 2026 in ieder geval uitvoeren:

25 januari 2026	Scharrelkids: Vogelvoerballen maken (voor de nationale tuinvogeltelling)
mei 2026	Hofstedendagen 2026
n.t.b.	Eén of twee activiteiten van De Groene Heksen
oktober	Najaarsactiviteit in de herfstvakantie

Vanaf januari 2026 zal de nieuwe coördinator voor de kinderboerderij de verdere invulling van het programma op zich gaan nemen. Daar zijn we erg blij mee.

Financiën

Kosten die uit de kinderactiviteiten voortkomen worden vanuit de deelnemersbijdrage vergoed.

2.3.2 Project Buiten Spelen

Met het project 'Buiten spelen' bieden we ook activiteiten aan voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Het programma richt zich met name op kinderen die in een versteende buurt wonen. We gaan met ze naar buiten en laten zien waar je fijn buiten kunt spelen. Daarvoor ontvingen we in voorgaande jaren zowel subsidie van de gemeente Gouda als de provincie Zuid-Holland.

Dit project 'Buiten spelen' biedt zowel onder schooltijd als na schooltijd een natuurprogramma aan. Het doel is dat kinderen de natuur in hun eigen omgeving beter leren kennen en waarderen. Daarmee worden zij gestimuleerd om (ook na de bijeenkomsten) meer buiten te gaan spelen. Natuur beleven is niet moeilijk, je hoeft er niet ver voor te gaan en het kan ook in een uurtje tussendoor. In je eigen omgeving valt genoeg te doen, maar je moet weten wat en waar.

Ook in 2026 verwachten we deze activiteiten voort te zetten in samenwerking met Ecokids en het NME-punt¹. We willen uitbreiden met enkele activiteiten naar omliggende gemeenten. De provinciale Groen-doet-goed-subsidie wordt hier naar verwachting ook in 2026 weer voor toegekend, maar voorwaarde daarvoor is dat ook de gemeenten waar we deze subsidie activiteiten aanbieden, hier met een (kleine) subsidie aan bijdragen.

¹ NME-punt of De Zwanebloem Natuur en Duurzaamheidseducatie is een samenwerkingsverband tussen ODMH, IVN natuureducatie, gemeente Gouda en Brede School Gouda.

2.4 Voedselbos

In de zomer van 2025 is een particulier perceel aangekocht grenzend aan het bestaande openbare voedselbos. Stichting Voedselbos Goudse Hout is eigenaar van het nieuwe landje. De IVN-werkgroep Voedselbos Goudse Hout organiseert de inrichting en het beheer van het nieuwe landje (2.000 m²) naast het beheer van de openbare delen van het voedselbos (8.000 m²).

De werkgroep Voedselbos Goudse Hout heeft voor 2026 de volgende plannen:

- Omvormen van de “groene” delen van het nieuwe landje naar meer eetbare natuur.
- Herinrichten van het “bebouwde” deel van het nieuwe landje voor vrijwilligers en bezoekers.
- Onderzoek naar de mogelijkheid om (op passende schaal) dagbesteding in het voedselbos te organiseren. PR-activiteiten om het interessante verhaal van Voedselbos Goudse Hout te vertellen aan een breed publiek.
- Organiseren van rondleidingen, cursussen en workshops voor scholen, belangstellenden en andere groepen in het voedselbos.
- Uitwerken van een goede omgang met de groeiende oogst (contacten met externe partijen, recepten, oogstlogboek op de website, oogstbrigade inrichten, pluk-publiciteit).
- Als serieuze gesprekspartner van Groenalliantie Midden-Holland streven naar een beheersovereenkomst voor de openbare delen (8.000 m²) die recht doet aan het voedselbos.
- Het versterken van de groep actieve vrijwilligers tot ongeveer 25 personen.
- Het versterken van de interne organisatie van de werkgroep en het laten groeien van een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen Stichting Voedselbos en Werkgroep Voedselbos.

Samenwerken

Het voedselbos heeft voor 2026 de volgende samenwerkingen voor ogen:

- Samenwerken met de Scharrelkids voor een voedselbos activiteit.
- Samenwerken met VLB op het nieuwe landje waar delen van de oevers aandacht vragen.
- Samenwerken met Staatsbosbeheer en gemeente Gouda.
- Samenwerken met andere spelers in “Eetbaar Gouda” zoals de Stadsakker en boerderij Van der Stok.
- Samenwerken met scholen voor een voedselbosproject.
- Samenwerken met jongerengroep via het Weilandklooster.

Financiën

In 2025 heeft IVN IJssel en Gouwe geparticipeerd in een LEADER-subsidie namens de werkgroep Voedselbos. De subsidiemogelijkheden zijn goed benut, de subsidie is succesvol verantwoord en uitgekeerd in augustus 2025. Dat resulteert bij de start van 2026 in een beschikbaar budget van 5.000 euro. Daarnaast zal de werkgroep zich gaan inspannen voor het binnenhalen van andere subsidies om het omvormen van de “groene” delen van het nieuwe landje en het herinrichten van het “bebouwde” deel.

De uitgaven betreffen enerzijds “projecten” die in 2026 tot aanzienlijke uitgaven zullen leiden. Het betreft de “groei” van het voedselbos, zowel in vierkante meters met het nieuwe landje en als in

kilo's oogst die om een andere aanpak vraagt. Deze projecten zullen naar verwachting in 2027 nagenoeg afgerond zijn. Anderzijds zijn er ook doorlopende activiteiten die jaarlijks uitgaven met zich mee zullen blijven brengen, ook in 2027 en verder.

Inkomsten	
Reservering IVN IJssel en Gouwe	€ 5.000
Subsidies en donaties (nog te verwerven)	€ 3.000
Totaal	€ 8.000

Uitgaven		
Project "Omvormen groene delen"	€ 1.500	plantgoed, bodemverbetering
Project "Herinrichten bebouwde deel"	€ 5.000	toilet, dakjem gereedschapbox
Project "Verbetering oogstverwerking"	€ 250	aanschaf materialen
Werving nieuwe vrijwilligers	€ 250	foldermateriaal
Beheer en verbetering openbare delen Voedselbos	€ 1.000	Verzekering, bodemverbetering, gereedschappen aanschaf en onderhoud, informatiebordjes Bessenpad
Totaal	€ 8.000	

2.5 Natuur in de zorg

De werkgroep Natuur in de zorg is een kleine werkgroep van IVN IJssel en Gouwe bestaande uit 5 werkgroepleden.

Wat gaan we doen

Ook in 2026 zijn we van plan om 1x per maand met beginnend dementerende mensen uit het Ontmoetingscentrum Prinsenhof Gouda een natuurwandeling op het nabijgelegen Heempad te maken. Bij de natuurwandeling zijn altijd 2 IVN-ers aanwezig en vanuit het Ontmoetingscentrum gaat altijd minimaal 1 verzorgende mee.

Lopend vanaf de Prinsenhof gaan we naar het Heempad. We zullen op het Heempad een natuurwandeling maken en laten de deelnemers kennis maken met de natuur. De zintuigen van de deelnemers zullen worden geprikkeld (proeven, ruiken, voelen, luisteren, kijken en verbazen enz.) en herinneringen zullen worden opgehaald. We zullen soms een tussenstop maken in het Infocentrum.

Als het slecht weer is zullen we in de Prinsenhof blijven en zullen we gebruik maken van o.a. de natuurkist om met de deelnemers in gesprek te komen en zo daar een gezellige natuurochtend hebben. We brengen dan ook de natuur naar de deelnemers toe in de huiskamer. Ook zullen we zo nu en dan gebruik maken van de tuin van de Prinsenhof.

Wanneer

In de oneven maanden gaan we op een woensdagochtend en in de even maanden op een donderdagochtend op pad. Aan het eind van de natuurwandeling maken we een nieuwe afspraak voor de komende wandeling.

Plannen

We werken sinds 2025 met jaarkalender van mogelijke activiteiten die seizoensgebonden zijn. We verzamelen voor de start van de natuurwandeling op het Heempad en bekijken gezamenlijk wat het Heempad te bieden heeft voor de voorgenomen activiteit.

Financiën

Tot op heden hebben we (bijna) geen kosten gemaakt. Ook in 2026 zullen de uitgaven van deze werkgroep niet hoog zijn. Per deelnemer aan een natuuractiviteit wordt € 2,00 betaald. Deze inkomsten wordt afgedragen aan de penningmeester.

2.6 Tuinambassadeurs

De gezamenlijke IVN/KNNV-werkgroep Tuinambassadeurs bestaat uit een enthousiaste groep vrijwilligers die zich inzet voor het vergroenen van particuliere tuinen in Gouda. Zij geven op aanvraag gratis tuinadvies aan bewoners (via mail en via tuinbezoeken) en bij vergroeningsprojecten van Stichting Present, woningbouwcorporaties en de gemeente.

Tuinadvies aan Gouvenaars

De belangrijkste activiteit van de tuinambassadeurs is het adviseren van inwoners die vragen hebben over hoe ze hun tuin of balkon kunnen vergroenen. Het uitgangspunt is hierbij altijd dat ons advies bij de bewoners past maar vooral ook dat het de biodiversiteit en de waterafvoer in de tuin verbetert en mogelijke hittestress vermindert.

We geven zoals altijd op eenvoudige tuinvragen meestal antwoord met advies via mailcontact. Voor alle andere specifieke vraagstukken komt een tuinambassadeur bij de mensen thuis. Dit thuisbezoek hebben we dit jaar uitgebreid door ook na afloop de bewoner en de betreffende tuin nog eens te bezoeken. We hebben dan een 'voor en na' foto van de tuin, wat wij weer kunnen gebruiken voor promotie van onze werkzaamheden. Steeds meer Gouvenaars weten de tuinambassadeurs te bereiken, maar helaas zijn nog niet voldoende bewoners bereid om tegels uit de tuin te wippen en de tuin weer een groene tuin te laten zijn. Vaak hebben mensen een verkeerd beeld betreft hoeveel aandacht een groene tuin nodig heeft en zien ze de noodzaak niet van meer planten dan tegels.

Zichtbaarheid in de stad

Om aan onze bekendheid te blijven werken doen we mee aan diverse activiteiten die georganiseerd worden in Gouda. Voor 2026 zetten we in op deelname aan:

- Maand van de groene tuin (april) (hierin zit ook de nationale bijtelling en zaaidag)
- Hofstedendagen (mei)
- Onderdeel van de tour door Gouda van het mobiele energieloket (zomer).
- Tuinvlindertelling en bodemdierendagen
- Nationale bloembollenweekend (oktober)
- Nieuwe bewonersavond Huis van de Stad (november)
- Duurzame markt (november)

Verantwoording en overleg

We leggen verantwoording af aan de gemeente Gouda die ons financieel steunt. Achter de schermen werken we aan onze voorbereidingen voor de bovenstaande speerpunten. Dat doen we door:

- Ongeveer maandelijks bij elkaar te komen en onze activiteiten te plannen en te bespreken.
- Elk kwartaal met minimaal twee tuinambassadeurs te overleggen met de gemeente Gouda.
- Aan te sluiten bij het regelmatige 'groen overleg' van de gemeente Gouda.
- Het doorontwikkelen van onze vindbaarheid middels website en folders.
- Een heimiddag te houden om te brainstormen over verbeteringen en uitdagingen.

Financiën

In 2026 krijgen de tuinambassadeurs minder subsidie binnen dan wat er begroot is. Er is echter een reserve beschikbaar die in 2026 gebruikt zal worden om het verschil op te vangen.

2.7 Smultuin

De afgelopen jaren kwamen de vrijwilligers elke maandagochtend werken in en rondom de Smultuin (van ca 09.30 - 13.00 uur). De tuin ligt er altijd bloemrijk, divers en goedverzorgd bij tot vreugde van vele bezoekers, inclusief Staatsbosbeheer en de vele insecten en vogels! De drie wintermaanden tuinieren we niet of op afspraak. We willen hier het komende jaar zo mee doorgaan met onze vaste groep, maar we zoeken nog wel naar uitbreiding van het team omdat de beschikbaarheid van een aantal vrijwilligers minder is geworden.

Activiteiten

Zoals elk jaar doen we weer mee aan de NL-doet dag medio maart 2026. Er is die dag een ruime keuze aan klussen en meestal zijn we met een groep van 10 extra vrijwilligers. Ook grote kinderen doen dan volop mee met snoeien en de berg snippers wegkruien.

Een andere traditie eind juni is de zomerse oogst van bessen (zwarte en witte aalbessen) waarvoor altijd veel belangstelling is. In het verleden is er met de leerlingen van de O.B.S Vindingrijk op locatie jam gemaakt. Misschien kunnen we dat samen met grootouders weer oppakken?

Samenwerken

De werkgroep Vrijwillig landschapsbeheer heeft aangeboden te helpen in de Smultuin als er zwaardere klussen zijn. Daarnaast is de Smultuin ook onderdeel van de excursie Nacht van de Nacht in oktober.

Bekendheid

Door meer actief mee te doen met Buurtgroen Gouda en IVN IJssel en Gouwe hopen we vaste of incidentele vrijwilligers erbij te krijgen. De jaarlijkse ontvangst na afloop van de Nacht van de Nacht avondwandeling (eind oktober) heeft zeker bijgedragen aan goodwill en bekendheid.

Deze intieme Pluktuin ligt in openbaar gebied, vlakbij de parkeerplaats, ontmoetingsplein en speeltuin Eldorado. Dat maakt dat bij goed weer blowende jongeren 's nachts tot laat gebruik maken van ons pergola-zitje. Dit gaf in het verleden vaak overlast van achtergelaten troep, de laatste maanden gaat het wel goed, dankzij het bord met huisregels en ruim toezicht door de Boa's.

Financiën

We proberen via de Groen Alliantie en aan de hand van een QR-donatie code bij de stekkenruil wat inkomsten te verwerven. De subsidie van NLdoet (ca. 300 euro) is echt welkom en grotendeels voldoende voor de grote uitgaven zoals het ophogen en nieuw plantmateriaal.

2.8 Natuuracademie Reeuwijkse Plassen

De Natuuracademie gaat tot aan de zomer van 2026 een aantal minicursussen organiseren. De onderwerpen voor deze minicursussen vergen de nodige inbreng van experts en is nog in ontwikkeling.

In oktober 2025 is de succesvolle minicursus Natuurvriendelijke oevers 2.0 gegeven. De Natuuracademie zal het na traject die hierop volgt verder begeleiden. Ook in november is er een minicursus gegeven.

In 2026 zal de Natuuracademie de volgende minicursussen geven:

4 februari 2026	Minicursus Lichtvervuiling
voorjaar 2026	Informatieve minicursus over het natuurlijke veenplasontwikkeling
juni 2026	Minicursus Vleermuizen

Financiën

Geen bijzonderheden.

2.9 Excursies en cursussen

Elk jaar proberen we een aantal nieuwe (of oude bekende) excursies in het jaarprogramma op te nemen. De broedvogelexcursie was niet druk bezocht, maar we doen in 2026 een nieuwe poging. Daarnaast staan de jaarlijks terugkerende excursies ook op het jaarprogramma zoals de wintergasten excursie in januari en de trekvogelexcursie in februari en in oktober, maar ook de activiteiten als Nacht van de Nacht en de eindejaarplantenjacht. Zie ook het jaarprogramma in bijlage 1.

Terug van weggeweest is de Groene Cursus. In 2025 werken we het programma uit om in 2026 een Groene Cursus aan te bieden. Dit is een basiscursus van 3 avonden en excursies over de natuur. Daarnaast hebben we inmiddels een leuke lijst met ideeën voor een aantal lezingen in de winterperiode waarin we minder aanbod van activiteiten hebben.

Financiën

Geen bijzonderheden.

2.10 Publiciteit

De werkgroep heeft in 2025 versterking gekregen. De taken kunnen nu verdeeld worden over 3 werkgroepleden. Daarnaast is onze fotograaf ook bij veel van onze activiteiten aanwezig waardoor we onze fotobank weer kunnen (blijven) aanvullen. Dit geeft ruimte om wat meer op de ontwikkeling en vernieuwing van materialen te richten (zoals bijvoorbeeld een flyer of folder).

Ook gaan we in 2026 verder met de interviews voor het radioprogramma. De afspraak die we maakten in 2025 om 5 keer per een interview te geven blijven we voortzetten.

Zichtbaarheid IVN

In 2025 hebben we een banner ontworpen en aangeschaft. Deze is in de *Week van de Biodiversiteit* voor het eerst gebruikt en staat, als deze niet voor activiteiten wordt gebruikt, in het Infocentrum Heempad. Hiermee is al een kleine stap gemaakt naar meer zichtbaarheid van onze afdeling.

Voor wat betreft de kleding van onze vrijwilligers hebben we wat stappen ondernomen, maar we verwachten nu dat we meedoen met de landelijke IVN kledingactie zoals dit ook met de coördinatoren van de werkgroepen is besproken. De planning is dat er nog in 2025 besteld kan worden en levering in 2026 plaatsvindt. Het voorstel is om hiervoor gebruik te gaan maken van onze financiële reserve en hiervoor een mandaat te vragen op de ALV.

De *Week van de Biodiversiteit* is een initiatief van Natuurvereniging KNNV en wordt georganiseerd door de KNNV-afdelingen en in Gouda samen met IVN. De afgelopen jaren heeft de verantwoordelijkheid voor deze week vooral bij de KNNV Gouda gelegen. In 2025 hebben meer groene organisaties meegedaan door in deze week zelf ook activiteiten te organiseren. Waarschijnlijk zal in 2026 de organisatie meer bij IVN gaan liggen. De samenwerking met KNNV Gouda e.o. voor wat betreft de PR is goed verlopen en zal hopelijk ook in 2026 zo opgepakt worden.

Financiën

Meer leden betekent ook meer afdelingsbladen. De kosten voor de Inktzwam zullen dus iets gaan oplopen. Als de flyer gereed is zullen er ook wat printkosten gemaakt worden, maar ten opzichte van 2025 zijn die kosten naar beneden bijgesteld. In het kader van duurzaamheid willen we zo min mogelijk (laten) printen. Al met al is er minder begroot voor 2026.

Uitgaven publiciteit		
Afdelingsblad Inktzwam	€ 770	drukkosten en verzendkosten, 2 edities
Printkosten	€ 50	
Promotiemateriaal	€ 100	foldermateriaal
Totaal	€ 920	

Uitgaven		
Aanschaf IVN kleding	€ 1.00	Dit is een maximaal bedrag dat we verwachten in 2026 uit te geven en dit zal vanuit onze financiële reserve betaald worden.

3 Begroting 2026

	Begroting 2025	Begroting 2026	
<i>Alle bedragen in euro's</i>			
Inkomsten			
Contributies	2.100	2.400	
Donaties en sponsoring	250	-	
Overige activiteiten inkomsten	290	450	
Ontvangen rente	180	310	
Inkomsten algemeen	2.820	3.160	
Werkgroep VLB inkomsten	3.190	3.440	
Werkgroep TA inkomsten	3.000	3.500	
Werkgroep Voedselbos inkomsten	6.300	3.000	
Inkomsten "grote werkgroepen"	12.490	9.940	
Project "Buiten spelen"	p.m.	p.m.	
Inkomsten projecten	-	-	
Totaal inkomsten	15.310	13.100	

	Begroting 2025	Begroting 2026	
<i>Alle bedragen in euro's</i>			
Uitgaven			
Overige activiteiten uitgaven	120	350	
Werkgroep Publiciteit uitgaven	1.000	920	
Verenigingskosten	1.330	1.300	
Kleding	-	1.000	
Bankkosten	200	230	(1)
Uitgaven algemeen	2.650	3.800	
Werkgroep VLB uitgaven	3.190	2.790	
Werkgroep TA uitgaven	3.000	4.700	(2)
Werkgroep Voedselbos uitgaven	6.300	8.000	(3)
Uitgaven "grote werkgroepen"	12.490	15.490	
Project "Kom je buitenspelen" uitgaven	-	-	
Uitgaven projecten	-	-	
Totaal uitgaven	15.140	19.290	
Saldo exclusief projecten	170	360	
Saldo projecten	-	-	
Totaal saldo	170	-6.190	

Opmerkingen bij de uitgaven

(1) Toename i.v.m. fraudebestrijding.

(2) De tuinambassadeurs hebben geld over van voorgaande jaren. In 2026 wordt op deze reserve ingeteerd.

(3) Juli 2025 is het leader bedrag binnengekomen, vandaar dat het voedselbos in 2026 meer kan uitgeven dan er binnenkomt.

Bijlage 1 Jaarprogramma 2026

Alle data zijn onder voorbehoud (kijk altijd op de website voor actuele informatie).

Het seizoen van de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer loopt t/m maart 2026. Het programma voor het nieuwe seizoen is nog niet bekend.

JANUARI				
zaterdag	10	IVN	Werkgroep VLB	Natuurwerkdag: zagen en beschoeien
zaterdag	17	IVN	Bestuur	Nieuwjaarsborrel leden IVN IJssel en Gouwe
zondag	25	IVN	WG Scharrelkids	Vogelvoerballen maken (tuinvogeltelling)
zaterdag	31	IVN	Werkgroep VLB	Natuurwerkdag: riet afruimen
zaterdag	24	IVN	Publieksexcursie	Wintergasten op de Surfplas
FEBRUARI				
Donderdag	19	IVN		Lezing Vogelnamen
zaterdag	21	IVN	Werkgroep VLB	Natuurwerkdag: riet afruimen
zaterdag	28	IVN	Publieksexcursie	Trekvogels en terugkomst Grutto in de Hooge Boezem
MAART				
zaterdag	14	IVN	Werkgroep VLB	Natuurwerkdag: wilgen knotten in de polder
ntb	ntb	IVN	Cursus	Groene cursus (onder voorbehoud)
APRIL				
zondag	12	IVN	WG Scharrelkids	Planten in de Blauwgroene zone
zondag	12	IVN	Excursie	Zingende broedvogels Reeuwijkse Hout vanaf zonsopgang
woensdag	ntb	IVN	Bestuur	Algemene ledenvergadering
MEI				
woensdag	13	IVN	Kinderactiviteit	Super Cool kidsfeest
ntb	nnb	div.		Week van de biodiversiteit (tussen 15 en 25 mei 2026)
zaterdag	23	IVN		47e editie Goudse Hofstedendagen
zondag	24	IVN		47e editie Goudse Hofstedendagen
JUNI				
zondag	7	IVN	WG Scharrelkids	Slootjesdag
zaterdag	13	IVN	Publieksexcursie	Wandeling op de Oude Begraafplaats
zaterdag	27	IVN	Publieksexcursie	Stadswandeling planten en fossielen

JULI				
vrijdagavond	ntb		Publieksexcursie	Nachtvinders kijken aan de Oude Rijn
AUGUSTUS				
zaterdag	29	IVN	Kinderboerderij	Zomerfeest Kinderboerderij
zondag	30	IVN	Publieksexcursie	Vleermuizen (Nacht van de Vleermuis)
ntb	ntb		Werkgroep VLB	Hooi avonden
SEPTEMBER				
zaterdag	20	IVN	WG Scharrelkids	Herfstactiviteit Scharrelkids Oukoopse Molen
ntb	ntb	IVN	Bestuur	Nieuwe ledenbijeenkomst
OKTOBER				
zondag	ntb	IVN	Publieksexcursie	Trekvogels kijken op de Hooge Boezem
zaterdag	24	IVN	Publieksexcursie	Nacht van de Nacht
zaterdag	31	IVN	Werkgroep VLB	Nationale natuurwerkdag
NOVEMBER				
woensdag	ntb	IVN	Bestuur	Algemene ledenvergadering
ntb	ntb	IVN	Bestuur	Lezing (onderwerp nader te bepalen)
DECEMBER				
ntb	ntb	IVN	Publieksexcursie	Eindejaars plantenjacht / winterbloeijs

Postadres

De Clerstraat 7
2807RB Gouda

info@ivn-ijsselengouwe.nl
www.ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe

Bank NL34 TRIO 0390 1459 39
RSIN 804440694
KVK 40465366